

CREMATORIA TWENTE

O O S T N E D E R L A N D

NOABERKRACHT DINKELLAND TUBBERGEN	
Ingekomen	- 6 MEI 2013
nr.	
KAC	RAAD B&W

Orig. Lutte

06/05/2013 113.014441

Zaak 13.07839

Aan de Raden van de deelnemende gemeenten aan de
Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente.

betreft:
ontwerpbegroting 2014

ons kenmerk:
2013-022

datum:
1 mei 2013

Geachte leden van de raad,

Namens het dagelijks bestuur bieden wij u op grond van de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente, artikel 19 lid 2 de ontwerpbegroting voor het jaar 2014 aan van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente.

De begroting 2013 zal op 26 juni 2013 aan het algemeen bestuur ter vaststelling worden aangeboden. Op grond van artikel 19 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling wordt u in de gelegenheid gesteld om het dagelijks bestuur van uw gevoelens inzake deze begroting te doen blijken. De eventueel door u ingezonden commentaren zullen eveneens aan het algemeen bestuur worden aangeboden.

Indien u op bijgaande ontwerpbegroting wilt reageren verzoeken wij u om uw reactie voor 24 juni 2013 bij ons in te dienen.

Namens het dagelijks bestuur,

T.P. de Putter
voorzitter

P. Vermeulen-Borsje
secretaris

i.a.a.: de contactambtenaren van de deelnemende gemeenten.

17 april 2013

OPENBAAR LICHAAM CREMATORIA TWENTE

CONCEPT-BEGROTING 2014

Inhoudsopgave

Bladz.

1. Aanbieding begroting 2014	1
2. Beleidsbegroting 2014	3
2.1 Programma	
2.2 Paragrafen	
3. Financiële begroting 2014	5
3.1 Overzicht van begrote baten en lasten 2014	
3.2 Toelichting op het overzicht van begrote baten en lasten 2014	7
3.3 Meerjarenraming 2014 - 2017	9
4. Financiële positie	10
4.1 Geprognoseerde balans per 31/12/14	
4.2 Toelichting op de geprognoseerde balans per 31/12/14	12
4.3 Staat van reserves en voorzieningen	

Enschede, 17 april 2013.

Aan het algemeen bestuur
van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente
Usselerrietweg 40
7546 PE Enschede

Betreft: Aanbieding begroting 2014

Geacht bestuur,

Voor u ligt de begroting 2014.
De begroting is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De programmabegroting

Deze begroting bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting.
Het beleidsdeel van de begroting bestaat uit een programmaplan met een beschrijving van het te realiseren programma en de paragrafen.

T.a.v het programma dient een drietal vragen te worden beantwoord:

1. Wat wil het OLCT bereiken?
2. Wat gaat het OLCT daarvoor doen?
3. Wat mag dat kosten?

Op grond van het BBV dienen in de begroting en de rekening een aantal verplichte paragrafen te worden opgenomen. Dit betreft:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De verplichte paragrafen onder 1, 3 en 7 zijn op het OLCT niet van toepassing.
In de beleidsbegroting wordt ingegaan op de resterende verplichte paragrafen.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn bij de samenstelling van deze begroting in aanmerking genomen:

- Een algemene kostenstijging van ca. 1,9%;
- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben;
- Resultaten uit deelnemingen worden als bate opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt;
- De begroting van de Crematoria Twente/Oost Nederland BV over 2013 (deze vormt de basis voor het in 2014 geraamde resultaat uit deelnemingen);
- De gehele winst van de deelneming wordt uitgekeerd wanneer het eigen vermogen van de deelneming meer dan 35% van het balanstotaal bedraagt;
- In bedrijf nemen van de crematieruimte Oldenzaal begin 2015.

Begrotingsuitkomst*Primitieve begroting*

De begroting 2014 sluit met een voordelig saldo van € 910.895 .

In vergelijking met de begroting 2013 betekent dit een toename van het voordelig saldo met € 118.079 .

Deze toename is als volgt samen te vatten:

		Begroot 2014	Begroot 2013	Afwijking
Lasten				
3.0	Personeel van derden	14.935	14.650	(285)
3.4	Overige goederen en diensten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal lasten		14.935	14.650	(285)
Baten				
2.0	Rente	1.000	100	900
	Resultaat uit deelnemingen	<u>924.830</u>	<u>807.366</u>	<u>117.464</u>
Totaal baten		925.830	807.466	118.364
Exploitatiesaldo		<u>910.895</u>	<u>792.816</u>	<u>118.079</u>

Meerjarenbegroting

De meerjarenramingen laten voor de komende jaren het volgende beeld zien:

	Lasten	Baten	Saldo
2014	14.935	925.830	910.895
2015	15.159	1.042.700	1.027.541
2016	15.386	0	(15.386)
2017	15.617	0	(15.617)

Voor een specificatie wordt verwezen naar paragraaf 3.3.

Bestemming begrotingsresultaat 2014

Voorgesteld wordt het begrote resultaat als volgt te bestemmen (dit voorstel is reeds in deze begroting verwerkt):

Uit te keren aan de deelnemende gemeenten	€ <u>910.895</u>
	€ <u>910.895</u>

Voor het overige wordt verwezen naar de toelichting bij de begroting.

2. Beleidsbegroting 2014

2.1 Programma

Het OLCT kent slechts één programma: het algemeen bestuur.
Hoofdkenmerken van dit programma zijn de volgende bestuursproducten:
bestuursorganen en bestuursondersteuning.

Wat wil het OLCT bereiken?

Het zorgdragen voor de continuïteit van een crematoriumvoorziening ten behoeve van het verzorgingsgebied. Het handhaven van de kwaliteit van deze crematoriumvoorziening op minimaal het huidige niveau.

Wat gaat het OLCT daarvoor doen?

Het OLCT wil de doelstelling bereiken door het houden van de aandelen van Crematoria Twente / Oost Nederland B.V.

Wat mag dat kosten?

De kosten van de exploitatie van de crematoria komen ten laste van de B.V.
De kosten die ten laste van het OLCT komen zijn kosten die samenhangen met het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Samengevat:

	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Kosten programma algemeen bestuur	14.245	14.650	14.935

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van het OLCT. Met het begrip weerstandsvermogen wordt bedoeld: het vermogen om niet-structurele financiële risico's te kunnen opvangen.
Het weerstandsvermogen bestaat uit de weerstandscapaciteit versus de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. De berekening van de weerstandscapaciteit is hierna opgenomen. Verder zijn ook de risico's opgenomen.

Reserves en voorzieningen

De cijfermatige onderbouwing van de stand en het verloop van de reserves en voorzieningen is opgenomen in de staat reserves en voorzieningen.
Uit dit overzicht blijkt dat de per 1 januari 2014 geraamde totale reserves € 1.579.837 bedragen. Er zijn geen voorzieningen. De algemene reserve per 1 januari 2014 wordt geraamd op € 4.902 .

Weerstandscapaciteit

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit 2014 is het vrij aanwendbaar gedeelte binnen de algemene reserve van belang. Voor 2014 betekent dit een weerstandscapaciteit van € 4.902 .

Risico's

Hieronder worden de risico's vermeld waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De bedrijfsrisico's van CTON en de dochter van CTON vormen indirect een risico voor het OLCT omdat deze consequenties kunnen hebben voor de hoogte van het dividend dat het OLCT ontvangt.

De meeste bedrijfsrisico's van CTON zijn afgedekt door middel van procedures en verzekeringen. Te denken valt aan het risico van schadeclaims. Dit risico is dmv. ISO-gecertificeerde procedures tot een minimum gereduceerd. Tevens is voorzien in een aansprakelijkheidsverzekering.
Een ander risico betreft het risico van inkomstenderving in geval van brand. Voor dit risico is een bedrijfsschadeverzekering afgesloten.

Onder bedrijfsrisico's wordt ook verstaan de ontwikkelingen van de markt.

Hier tekent zich een risico af in de vorm van vestiging van een concurrent binnen het verzorgingsgebied. In 2012 is door de aandeelhouder ingestemd met een strategie van CTON die erop gericht is dit risico te verkleinen.

Door de benodigde investeringen zal het geprognoseerde resultaat uit deelneming weliswaar afnemen, maar na enkele jaren weer toenemen tot het oude niveau. Wanneer het risico van de vestiging van een concurrent zich voordoet zal dit een blijvend lager resultaat uit deelneming tot gevolg hebben.

2.2.2 Financiering

Toezicht Provincie

De provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor onder meer de begroting, begrotingswijzigingen en de jaarrekening.

Kasgeldlimiet

Op basis van de voorliggende begroting is er voor 2014 een kasgeldlimiet van ca. € 76.000,-- toegestaan. Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet. Wij verwachten dat hierin in het begrotingsjaar 2014 weinig verandering komt.

Kasgeldstroom

Er is geen sprake van een kasgeldstroom.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar vinden niet plaats.

Langlopend vreemd vermogen

Er is geen sprake van langlopend vreemd vermogen, noch van een behoefte hieraan. Derhalve zijn er met betrekking tot de langlopende schulden geen problemen te verwachten in het kader van de wet Fido.

2.2.3 Bedrijfsvoering

Bij het overdragen van de bedrijfsvoering van de crematoria aan Crematoria Twente / Oost Nederland B.V. per 1 januari 2000 zijn ook de meeste functies van een normale bedrijfsvoering bij het OLCT verdwenen. Wat overblijft is de bestuurlijke organisatie en de (financieel) administratieve organisatie. Deze laatste functie is uitbesteed, daar het OLCT geen eigen personeel (meer) in dienst heeft. In het jaar 2004 is door het algemeen bestuur de financiële en de controleverordening vastgesteld. Deze verordeningen zijn begin 2011 opnieuw door de accountant beoordeeld. De verordeningen bleken nog te voldoen.

2.2.4 Verbonden partijen

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's is het van belang aandacht te schenken aan rechtspersonen waarmee het OLCT een bestuurlijke en financiële band heeft.

Het Openbaar Lichaam Crematoria Twente is een gemeenschappelijke regeling waaraan 13 gemeenten in Twente en de Achterhoek deelnemen. De gemeenschappelijke regeling is laatstelijk in 2006 gewijzigd.

Het OLCT is voor haar deelnemende gemeenten een verbonden partij.

De partijen waaraan het OLCT is verbonden:

Gemeente Almelo	Gemeente Losser
Gemeente Berkelland	Gemeente Oldenzaal
Gemeente Borne	Gemeente Tubbergen
Gemeente Dinkelland	Gemeente Wierden
Gemeente Enschede	Gemeente Winterswijk
Gemeente Haaksbergen	Crematoria Twente / Oost Nederland BV
Gemeente Hengelo	Crematoria Twente Crematieruimte Oldenzaal BV
Gemeente Hof van Twente	Crematoria Twente Crematieruimte Oldenzaal VOF

3. Financiële begroting 2014

3.1 Overzicht van begrote

Categorie	Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2012	Geraamde uitgaven 2013	Geraamde uitgaven 2014
3.0	Personeel van derden	14.245	14.650	14.935
3.4	Overige goederen en diensten	0	0	0
6.0	Voordelig saldo	903.778	792.816	910.895
Totaal		<u>918.023</u>	<u>807.466</u>	<u>925.830</u>

baten en lasten 2014

Cate- gorie	Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2012	Geraamde inkomsten 2013	Geraamde inkomsten 2014
2.0	Rente	3.704	100	1.000
	Resultaat uit deelnemingen	914.319	807.366	924.830
Totaal		<u>918.023</u>	<u>807.466</u>	<u>925.830</u>

3.2 Toelichting op het overzicht van begrote baten en lasten 2014

Categorie	Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2012	Geraamde uitgaven 2013	Geraamde uitgaven 2014
3.0	<u>Personeel van derden</u>	<u>14.245</u>	<u>14.650</u>	<u>14.935</u>
	Betreft:			
	Secretariaatskosten	9.673	9.200	9.375
	Accountants- en advieskosten	2.975	3.100	3.160
	Administratieve dienstverlening	<u>1.597</u>	<u>2.350</u>	<u>2.400</u>
	Totaal	<u>14.245</u>	<u>14.650</u>	<u>14.935</u>

Categorie	Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2012	Geraamde uitgaven 2013	Geraamde uitgaven 2014
3.4	<u>Overige goederen en diensten</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	Betreft:			
	Overige kosten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Categorie	Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2012	Geraamde uitgaven 2013	Geraamde uitgaven 2014
6.0	<u>Exploitatiesaldo</u>	<u>903.778</u>	<u>792.816</u>	<u>910.895</u>
	Dit bedrag is als volgt samen te vatten:			
	Totale lasten	14.245	14.650	14.935
	Baten	<u>918.023</u>	<u>807.466</u>	<u>925.830</u>
	Exploitatiesaldo	<u>903.778</u>	<u>792.816</u>	<u>910.895</u>
	Bestemming saldo:			
	Uitkering aan deelnemende gemeenten	<u>903.778</u>	<u>792.816</u>	<u>910.895</u>
		<u>903.778</u>	<u>792.816</u>	<u>910.895</u>

Categorie	Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2012	Geraamde inkomsten 2013	Geraamde inkomsten 2014
2.0	<u>Rente</u>	<u>3.704</u>	<u>100</u>	<u>1.000</u>

Categorie	Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2012	Geraamde inkomsten 2013	Geraamde inkomsten 2014
	<u>Resultaat uit deelnemingen</u>	<u>914.319</u>	<u>807.366</u>	<u>924.830</u>

Het resultaat van de vennootschap over 2013 is voor het OLCT het resultaat uit deelnemingen in 2014. De begroting 2013 van de vennootschap laat ten opzichte van de begroting 2012 een hoger resultaat zien. Dit wordt vooral veroorzaakt door hogere opbrengsten in verband met een hogere raming van het aantal crematies. De ramingsmethodiek van het aantal crematies is aangepast omdat enkele achtereenvolgende jaren het werkelijke aantal crematies boven het aantal geraamde crematies bleek te liggen. Het doel van de nieuwe ramingsmethodiek is de werkelijkheid beter te kunnen benaderen.

3.3 Meerjarenraming 2013 - 2016

	2014	2015	2016	2017
Lasten				
Personeel van derden	14.935	15.159	15.386	15.617
Overige goederen en diensten	0	0	0	0
	<u>14.935</u>	<u>15.159</u>	<u>15.386</u>	<u>15.617</u>
Baten				
Rente	1.000	1.000	0	0
Resultaat uit deelnemingen	924.830	1.041.700	0	0
	<u>925.830</u>	<u>1.042.700</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo	910.895	1.027.541	(15.386)	(15.617)

Bij deze meerjarenraming is uitgegaan van een gemiddelde prijsstijging van 1,5% per jaar. Het resultaat uit deelnemingen is gebaseerd op de actuele meerjarenbegroting van CTON BV. Vanaf 2016 wordt het resultaat uit deelnemingen voor het OLCT op nihil geraamd. Onderstaand wordt dit nader verklaard.

Op 27 juni 2012 is door de AVA van CTON BV ingestemd met de strategie van CTON mede op grond van uitgewerkte meerjarenramingen. Deze meerjarenramingen (opgesteld door Deloitte en KPMG op basis van de begroting 2011) laten in eerste instantie een daling van de winst zien. Oorzaak hiervan zijn de hogere kapitaallasten door de investeringen in een nieuwe vestiging en in de renovatie van het crematorium Enschede.

Ook de opening van de crematieruimte Oldenzaal heeft een negatief effect op het resultaat van CTON. Dit effect later wordt gedeeltelijk teniet gedaan door de opening van de vestiging in de subregio Hengelo.

In de meerjarenramingen neemt de winst langzaam maar zeker weer toe, om na ca. 10 jaar weer op het oude niveau terug te keren.

Na instemming met de strategie door de aandeelhouder is de strategie verder uitgewerkt en zijn de meerjarenramingen geactualiseerd op basis van de meest recente gegevens (realisatie 2011 en begroting 2013). Ook de bijgestelde meerjarenramingen laten een zelfde beeld van de winstontwikkeling zien.

De actuele meerjarenraming van CTON is als bijlage opgenomen.

In art. 16 van de statuten van CTON staat vermeld:

Uitkeringen aan aandeelhouders kunnen slechts plaatshebben voor zover het eigen vermogen van de vennootschap:

- a. groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden, en tevens,*
- b. groter is dan vijfendertig procent (35%) van het totaal der passiva (balanstotaal).*

Tot op heden is het eigen vermogen van CTON altijd groter geweest dan 35% van het balanstotaal. De winst van CTON kon derhalve jaarlijks volledig worden uitgekeerd. Na de investeringen zoals hierboven vermeld, zal het eigen vermogen van CTON minder dan 35% van het balanstotaal bedragen, zodat niet langer aan de statutaire voorwaarden voor winstuitkering wordt voldaan.

De onderneming CTON BV blijft wel positief renderen maar de statutaire bepalingen van CTON schrijven een noodzakelijk geachte reservepositie voor waardoor het behaalde resultaat niet als dividend aan de gemeenschappelijke regeling OLCT kan worden uitgekeerd.

Doordat de winst van CTON niet wordt uitgekeerd zal het eigen vermogen van CTON toenemen en naar verwachting vanaf het jaar 2021 groter zijn dan 35% van het balanstotaal. Vanaf dat moment kan de winst van CTON weer worden uitgekeerd.

Doordat vanaf het jaar 2016 geen resultaat uit deelneming wordt geraamd ontstaat vanaf dat moment een tekort in de exploitatie voor het OLCT. Om te voorkomen dat de deelnemende gemeenten een bijdrage verschuldigd zijn ter dekking van dit tekort kan in de voorafgaande jaren worden besloten tot het verhogen van de algemene reserve.

4. Financiële positie

4.1 Geprognosticeerde Balans

Volgnr.	Activa	31-12-2013	31-12-2014
1.	<u>Vaste activa</u>		
	Financiële vaste activa	1.574.935	1.574.935
	<u>Vlottende activa</u>		
9.	Liquide middelen	4.902	4.902
Totaal		<u>1.579.837</u>	<u>1.579.837</u>

per 31 december 2014

<u>Volgnr.</u>	<u>Passiva</u>	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2014</u>
2.	<u>Reserves en voorzieningen.</u>		
	Reserve deelneming	1.574.935	1.574.935
	Overige reserves	4.902	4.902
		<hr/>	<hr/>
Totaal		<u>1.579.837</u>	<u>1.579.837</u>

4.2 Toelichting geprognosticeerde balans per 31 december 2014

Activa

Vaste activa

Het betreft de aandelen van Crematoria Twente/Oost Nederland B.V.

Vlottende activa

De liquide middelen zijn berekend als het saldo van de passiva-posten minus de vaste activa.

Passiva

Overige reserves

De reserves bestaan uit de reserve deelneming (de 100% deelneming in Crematoria Twente / Oost Nederland B.V.) en de algemene reserve.

4.3 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve/voorziening	Saldo 31-12-2013	Vermeer- deringen 2014	Vermin- deringen 2014	Saldo 31-12-2014
1	5	7	8	9
<u>Reserves</u>				
Reserve deelneming	1.574.935	0	0	1.574.935
Algemene reserve	<u>4.902</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.902</u>
Totaal	<u>1.579.837</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.579.837</u>

Crematoria Twente / Oost Nederland B.V.
 Enschede

Meerjarenbegroting 2013 t/m 2022

	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022
Baten										
Totaal baten	4.995.193	5.143.980	4.702.618	4.849.249	4.999.220	5.152.600	5.309.456	5.469.859	5.633.879	5.801.589
Lasten										
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en overige direct aan de omzet toerekenbare kosten	371.771	382.845	349.996	360.909	372.071	383.486	395.160	407.098	419.306	431.788
Salaries en sociale lasten en overige personeelslasten	1.857.204	1.859.687	1.861.827	1.889.754	1.918.100	1.946.872	1.976.075	2.005.716	2.035.802	2.066.339
Kapitaallasten	460.985	460.985	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448	1.046.448
Gas, electrica, water	841.911	857.219	851.266	866.795	882.599	898.662	915.049	931.705	948.655	965.902
Overige bedrijfskosten	546.792	544.844	553.017	561.312	569.731	578.277	586.952	595.756	604.692	613.763
Sum der bedrijfslasten	4.078.663	4.105.580	4.662.553	4.725.218	4.788.950	4.853.766	4.919.684	4.986.723	5.054.903	5.124.239
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	916.530	1.038.400	40.065	124.031	210.271	298.834	389.772	483.135	578.976	677.350
Rentelasten en soortgelijke kosten	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	924.830	1.041.700	43.365	127.331	213.571	302.134	393.072	486.435	582.276	680.650
Resultaat uit deelneming		0	36.683	39.836	40.433	41.040	41.655	42.280	42.914	43.558
Resultaat	924.830	1.041.700	80.048	167.166	254.004	343.174	434.727	528.715	625.190	724.208
aantal crematies	3.295	3.343	3.011	3.059	3.107	3.155	3.203	3.251	3.299	3.347